

“Gezondheid is geen koopwaar”

Interview met Geert Messiaen, secretaris-generaal van de Liberale Mutualiteiten

DOOR GUY MOENS

'Welke plaats neemt uw ziekenfonds in, in de Belgische Sociale zekerheid?'

"De Belgische federale overheid is verantwoordelijk voor het beheer van de verschillende takken van de sociale zekerheid. Maar de uitvoering ervan laat ze over aan bepaalde organisaties. Zo zijn de landsbonden van ziekenfondsen en deze zelf de uitvoerders van de geneeskundige verzorging en voor de uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid en moederschap. Wij zijn dus volgens de wetten van 1990 en 1994 over de ziekenfondsen en de verzekering geneeskundige verzorging essentiële partners in de sociale zekerheid. Naast deze verplichte taken bieden wij ook een vrije verzekering aan, verschillend qua dekking van risico per ziekenfonds, en aanvullende diensten zoals hospitalisatie en tandverzorging en de Vlaamse Zorgverzekering."

'De toezichthouder is het Rijksinstituut voor ziekteverzekering. Zou dat Instituut ook de ziekenfondsen kunnen vervangen?'

"Dit zou geen goede zaak zijn voor de dienstverlening. De ziekenfondsen hebben een sterke lokale verankering en zo kunnen de leden steeds terecht voor praktische ondersteuning en advies. Het stelsel wordt steeds ingewikkeldere en door de vergrijzing hebben steeds meer

en meer leden nood aan bijstand. De lokale medewerkers zijn zoveel 'voelsprietten' die de tekortkomingen van de wetgeving kunnen doorspelen.

Sommige politieke partijen bepleiten de afschaffing van de mutualiteiten maar dat zal onvermijdelijk leiden tot minder persoonlijke bediening. Het argument van een goedkopere administratieve kost slaat nergens op: noch de privé, noch enige openbare dienst werkt met minder kosten dan de zieken-

Het argument van een goedkopere administratieve kost slaat nergens op.

fondsen die een laagterecord vestigen met slechts 4% van hun omzet. De ziekenfondsen vertegenwoordigen ook de patiënten en alle doelgroepen zoals jongeren, ouderen en gehandicapten doordat zij om de 6 jaar verkiezingen voor hun besturen organiseren. Ze afschaffen zou een democratisch deficit met zich brengen."

'Welke zijn de voor- en nadelen van dat pluralisme in de uitbetalingen van de gezondheidszorgen en arbeidsongeschiktheid?'

"Uit een uitgebreide ledenbevraging bij de liberale mutualiteiten in 2006 bleek dat meer dan een kwart van de leden de ideologische opdeling belangrijk vinden. Natuurlijk bestaat het gevaar dat door die

opsplitsing in zuilen de leden van ziekenfondsen met eigen gezondheidsinstellingen gekanaliseerd worden waardoor de keuzevrijheid ingeperkt wordt. Reden waarom onze mutualiteit daar niet aan meedoet. De ideologische inkleuring wil bovendien niet noodzakelijk zeggen dat de liberale partij en ons ziekenfonds altijd dezelfde houding aannemen. Wel vinden wij dat een gezonde concurrentie om zoveel mogelijk leden te winnen zorgt voor goede dienstverlening en geschikte aanvullende voordelen zolang die maar in de sfeer van de echte gezondheidsbevordering blijven."

'De belangen van de mutualiteiten staan dikwijls lijnrecht tegenover deze van de zorgverstrekkers. Is dit een realiteit of is de tegenstelling slechts een schijnbare indruk?'

"Globaal genomen is de verhouding mutualiteiten-verstrekkers in de overlegorganen bevredigend. Dit sluit uiteraard niet uit dat er in deze organen discussies worden gevoerd. De belangrijkste bekommernis van beide partijen, is erover te waken dat de zorgen betaalbaar blijven, de kwaliteit naar behoren is en de toegankelijkheid van de zorgen gevrijwaard blijft. Dit overlegsysteem werkt al meer dan 50 jaar naar behoren, al zijn er in het verleden wel al eens spanningen geweest tussen de partijen."

'Hoe zou U de doelstellingen van uw mutualiteit inschatten naar belangrijkheid? Dienstverlening aan de leden, creatie van nieuwe voordelen, ledenwinst, de preventie-activiteiten, of de beheersing

van uw administratiekosten?'

"Het ene doel sluit het andere niet uit. Met de vrije en aanvullende diensten hiaten opvullen in de Verplichte verzekering staat hoog op ons lijstje. Ook de verhoging van het aantal leden is belangrijk waant daardoor krijgt onze Landsbond meer werkingsmiddelen. Immers de administratiekosten die de overheid aan de mutualiteiten betalen zijn grotendeels berekend op basis van de ledentallen. In elke organisatie, in elk privébedrijf en in elke overheidsdienst moeten de financiële middelen zo oordeelkundig mogelijk worden aangewend. Al is dat natuurlijk een middel en geen doel op zich. Preventie is een pijler van onze werking: hoe langer onze leden gezond leven, hoe beter voor het ziekenfonds. En alles op de ledentallen toespitsen is ook maar relatief: wij geloven stellig in de slogan, 'small is beautiful!'"

'Zijn de ziekenfondsen ook financieel verantwoordelijk voor hun inkomsten en uitgaven of past de overheid alle tekorten zonder meer bij?'

"Tien procent van hun administratiekosten, en dat is een hele hap, worden verdeeld volgens 7 sleutelvoorwaarden die opgesteld werden om een goed ziekenfonds te definiëren. Dat voor de inkomsten. Voor de uitgaven worden de uitgaven vergeleken en de Landsbond die meer uitgeeft dan het gemiddelde moet een deel daarvan ten laste nemen via een reservefonds dat hij stelselmatig op peil moet houden met eigen middelen. In ons land staan er pleitbezorgers op voor het Amerikaans

Preventie is een pijler van onze werking.

systeem van 'managed care', waarbij zowel artsen als verzekeringsinstellingen en mutualiteiten zich moeten verantwoorden voor elke euro die ze uitgeven met als gevolg dat een aantal noodzakelijke medische ingrepen aan leden geweigerd worden. Met alle nare gevolgen vandien."

'Als er al een verschil zou bestaan tussen mutualiteiten, waarin onderscheidt uw ziekenfonds zich dan?'

"Bij ons staat de kwaliteit van het aanbod voorop! Wij streven een toppakket aan diensten na. Voor ziekenvervoer, gehandicapten-materiaal, sociaal werk, hoogte van verschillende tussenkomsten en rust- en herstellkuren trachten onze aangesloten ziekenfondsen het maximum te doen. Zonder nochtans de commerciële toer op te gaan. Solidariteit is ons sleutelwoord. Dus geen risicoselectie van bijvoorbeeld alleen maar jongere leden, maar wel nationale, Belgische eensgezindheid. In tegenstelling tot andere grote ziekenfondsen wijzen wij een verplichte echelonnering af, dus niet per se eerst naar de huisarts vooraleer naar de specialist te gaan. Keuzevrijheid moet de regel blijven, weliswaar met een cruciale rol voor de eerste lijn. Maar om al deze prioriteiten op alle niveaus van de Gezondheidszorg door te kunnen drukken wensen wij, als kleiner ziekenfonds, toch in alle beslissingsorganen van de Overheid vertegenwoordigd te zijn. Wat nu bijlange het geval niet is."

'Welke belangrijke wijzigingen merkt U op in de werking van de ziekenfondsen?'

"Zoals in elke administratie is het belang van de informatica enorm toegenomen. En dat zal nog meer het geval worden. Cash-betalingen aan het winket worden vervangen door geautomatiseerde overschrijvingen, wij gaan naar het geldloze

De administratieve uitvoering van bevoegdheden moet niet worden overgeleverd aan een wirwar van kassen allerhande.

winket. Die zware investeringen zorgen er ook voor dat de nadruk op de Landsbonden komt te liggen die over grotere middelen beschikken dan de plaatselijke ziekenfondsen. De loketbediende wordt van langsom meer een gezondheidsadviseur."

'En wat te denken over de eis die vooral in Vlaanderen luider en luider weerklinkt voor een defederalisering van de ziekteverzekering? Luidt dat de politisering in van de gezondheidszorg en willen de politieke partijen de sturende rol overnemen van de mutualiteiten?'

"Omdat de ziekenfondsen als organisaties van burgers, sociaal verzekeraars en beheerders van de ziek-

teverzekering een centrale plaats bekleden in het zorgsysteem en ze een globale visie op het gezondheidsbeleid ontwikkelen, pleiten wij voortdurend en overal ervoor om de administratieve uitvoering van de bevoegdheden die eventueel en met grote terughoudendheid van het federale niveau zouden overgeheveld worden, bij de ziekenfondsen te laten in plaats van ze over te leveren aan een wirwar van nieuw op, te richten kassen allerhande. In het verlengde van dit standpunt vinden wij dat politieke partijen en ziekenfondsen wel samen kunnen overleggen maar zich niet mogen moeien met elkaars bestuur of elkaars beslissingen niet mogen dicteren! ■

